

Energidepartementet

31. januar 2024

GoliatVind – Hørings svar

Pelagisk Forening viser til brev av 8. desember 2023 fra Olje- og energidepartementet om høring av melding med forslag til prosjektspesifikt utredningsprogram for GoliatVind. I høringsbrevet skriver departementet:

Tiltakshaverne har ved brev av 30. mai 2023 søkt om unntak fra åpning av areal for å kunne søke om konsesjon til bygging og drift av GoliatVIND. Departementet har ved brev 29. november 2023 fastslått at det er behov for et bedre kunnskapsgrunnlag for å ta stilling til søknad om unntak for åpning av areal, og mener søknad om unntak først kan vurderes etter gjennomførte utredninger på bakgrunn av et program fastsatt etter melding med forslag til prosjektspesifikt utredningsprogram.

Vi støtter at en avgjørelse først kan tas etter ytterligere utredninger.

Prosess til nå

Pelagisk Forening har vært i dialog med SourceGalileo ikke mindre enn to ganger siste året, der vi har gitt to skriftlige innspill til tiltaket. Det er tidkrevende å gi disse innspillene, for så å måtte komme med ytterligere innspill når det settes i gang en prosess med et prosjektspesifikt utredningsprogram.

Det er i høringsdokumentet opplyst at dialogen med fiskeriinteressene har bidratt til konkret plassering av turbinene. Pelagisk Forening har i vår tilbakemelding ikke vært så spesifikk, og bedt SourceGalileo i e-post om tilbakemelding på hvordan man har kommet frem til plasseringen, og årsaken til akkurat den foreslåtte. Dette opplyser SourceGalileo at kun har skjedd muntlig, og kan ikke komme med ytterligere begrunnelse.

Vi mener, ut fra dette, at det er behov for en mer samlet prosess i forkant så man slipper gjentakende arbeid med samme prosjekt. Vi foreslår derfor noe lignende som det som i plan- og bygningsloven § 5-3 er regionalt planforum. Det er behov for en samlet, helhetlig tilnærming til prosjektene som ikke er bindende, der alle får samme informasjon, man kan diskutere utfordringer og løsninger. Vi mener dette kunne vært oppnådd på den måten. På generelt grunnlag oppfordrer vi departementet til dette.

Unntak fra hovedregel

GoliatVind søker om unntak fra hovedregelen i havenergiloven § 2-2 at områder må åpnes før utbygging av havvind.

Generelt mener Pelagisk Forening at denne type unntak ikke er heldig. Målet med hovedregel er at man skal se områder helhetlig, og det skal foregå en prosess med involvering gjennom høring, og konsekvensutredninger. Utbygging uten denne prosessen gjør at ting skal gå fortere, og man får heller ikke sett utbyggingen i sammenheng i like stor grad.

Dette blir forsterket av at vi per i dag befinner oss i en prosess hvor man er i utarbeidelse av en strategisk konsekvensutredning av foreslåtte utbyggingsområder for havvind.

Fremdriftsprosess

I kapittel 1.6 i høringsdokumentet legges det opp til et stramt tidsskjema, med konsesjonsvedtak allerede i august i år. Dette må, ifølge tiltakshaver til, for at prosjektet skal

komme i gang med konstruksjonsfasen tidlig slik at leverandørmarkedet kan modnes før de større utlyste havvindparkene setter i gang med sin byggefase. Dette krever en komprimert konsesjonsfase slik at investeringen kan bli bekreftet i løpet av 2024 for å blant annet bekrefte reservasjon av kritiske komponenter med lang ledetid.

Det blir altså fra tiltakshaver lagt opp til et press med advarselen om at prosjektet ikke blir realisert dersom tidsplanen ikke gjennomføres som foreslått. Vi forutsetter at slike advarsler ikke får styrende betydning for en god prosess.

Fiskeri

Det blir i kapittel 2.2, figur 2.5 vist til en figur over fiskeriaktivitet. Vi forutsetter at figuren er et utklipp fra Fiskeridirektoratets kartløsning. Det er ikke opplyst tidsrommet for aktiviteten. Ut fra våre opplysninger er dette antall AIS spor per 1 km² rute i perioden 2018-2021. Vi har tidligere opplyst at dette er et altfor kort tidsrom for å vurdere fiskeriaktivitet. Tidsrommet er for kort til å kunne vurdere verdien til et område for fiskeri. For det trenger vi mange flere år. Det forutsettes at man i utredningen vurderer fiskeriaktivitet minst 10 år tilbake.

Vi har i våre tidligere tilbakemeldinger til SourceGalileo vist til at dette er en del av området som benyttes av lodde. Anlegget vil ligge i vandringsruten til lodde, og i nær tilknytning til gyteområdet.

Fiskeriet etter lodde har på grunn av lav bestand vært stengt, eller hatt svært lav

kvote, i mange år. Tidsrommet for perioden på figuren er derfor altfor kort, også for å vise dette fiskeriet. Dersom man selv går inn på kartløsningen vil man for eksempel se minimalt med fisket etter not i området, som er redskapet man bruker i fisket etter lodde.

Det er også vesentlig at virkninger for fisket er fordelt per art. Lodde er viktig som føde for de andre artene i området, og som det fiskes på.

Biologi

Ettersom lodde er en viktig art i dette området, og GoliatVind er det potensielt første prosjektet som blir realisert i et viktig område for lodde, mener Pelagisk Forening at virkningene av havvind for den arten må sees nøyere på. Man må vite mer om lyd, vibrasjon og elektromagnetisme fra anlegget har en effekt på lodde. Både i forkant, under konstruksjon (dersom det skjer i perioden for innsiget for loddegytingen), under drift og etter avvikling. Dette er avgjørende å vite før en eventuell utbygging, ettersom det er forslag om utbygging i andre områder for lodde. Det forutsettes at det må gjøres en egen utredning på dette.

Vi viser ellers til [Havforskningsinstituttets oppdaterte rapport](#) for menneskeskapt støy i havet for 2024 og ber om at rådene der følges.

Vi viser også til instituttets rapport og råd om havvind i rapporten «[Potensielle effekter av havvindanlegg på havmiljøet](#)».

Levetid på anlegget/turbinene

Det er flere steder henvist til levetid på anlegget, og turbinene. Her er det opplyst både 25 og over 30 år. Vi forutsetter at en eventuell konsesjon når man kommer så langt vil ha en sluttdato.

Med hilsen

Pelagisk Forening - Pelagisk Servicekontor AS

Mariann Frantsen
daglig leder

Mia Høgi
seniorrådgiver